

SLOVENSKÁ REPUBLIKA
UZNESENIE
Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 621/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. septembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Jánom Garančovským, Advokátska kancelária Olej Sedlák Dudášová Garančovský, Kukučínova 19, Košice, vo veci namietaného porušenia jej základného práva základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 39 C 299/2009 z 9. januára 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5 Co 501/2015 z 26. apríla 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. augusta 2016 doručená sťažnosť spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 39 C 299/2009 z 9. januára 2015 (ďalej len „prvostupňový rozsudok“) a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 5 Co 501/2015 z 26. apríla 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z jej prílohy vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania (ako žalovaná, pozn.) o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Okresný súd svojím prvostupňovým rozsudkom sp. zn. 39 C 299/2009 z 9. januára 2015 vyhovel žalobe žalobcu spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), a určil, že žalobca je vlastníkom sporných nehnuteľností. Proti prvostupňovému rozsudku okresného súdu podala sťažovateľka odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým rozsudkom tak, že odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu potvrdil. Sťažovateľka nespokojná s napadnutým rozsudkom krajského súdu sa obracia so sťažnosťou na ústavný súd.

Sťažovateľka v sťažnosti namieta, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ako aj prvostupňový rozsudok je „*neodôvodnený, arbitrárny, neudržateľný a nepredvídateľný*“, pričom argumentuje tým, že konajúce súdy rozhodli o určení vlastníckeho práva aj napriek ním tvrdenej skutočnosti, že neexistuje naliehavý právny záujem na takomto určení, resp. že v čase rozhodovania neexistoval. Z uvedených dôvodov považuje závery uvedené v rozhodnutiach konajúcich súdov za svojvoľné v rozpore so zákonom, porušujúce jej označené práva.

K otázke prípustnosti svojej sťažnosti sťažovateľka uvádza, že proti napadnutému rozsudku krajského súdu „*podal sťažovateľ dňa 20. júla dovolanie, o ktorom doposiaľ nebolo rozhodnuté. K tomuto dovolaniu uvádzame, že z hľadiska platnej právnej úpravy (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok) nie je jednoznačné, či ho možno považovať za účinný prostriedok nápravy.*“.

Na základe uvedenej argumentácie sťažovateľka tvrdí, že prvostupňovým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu došlo k porušeniu jej označených práv a žiada, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom rozhodol, ktorým vysloví porušenie označených práv sťažovateľky prvostupňovým rozsudkom okresného súdu a napadnutým rozsudkom krajského súdu, označené rozsudky zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a prizná náhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z princípu subsidiarity ako jedného zo základných pojmových znakov právomoci ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ochranu pred ústavným súdom nemožno využiť súčasne alebo pred inými prostriedkami nápravy, ktoré má sťažovateľ k dispozícii, ale že sťažnosť je prípustná iba vtedy, ak napriek vyčerpaniu všetkých prípustných právnych možností nápravy naďalej dochádza k porušovaniu základných práv alebo slobôd sťažovateľa (m. m. IV. ÚS 21/02).

1. Pokiaľ ide o napadnutý rozsudok okresného súdu, ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, z ktorého vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba vtedy, ak o ochrane základných práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Ústavný súd preto konštatuje, že nemá právomoc preskúmať označený napadnutý

rozsudok okresného súdu, keďže ho už meritórne preskúmal na základe odvolania krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť sťažovateľke ochranu jej právam.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti smerujúcej napadnutému rozsudku okresného súdu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 405/04, III. ÚS 133/05, IV. ÚS 155/2010, III. ÚS 311/2014).

2. K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľky napadnutým rozsudkom krajského súdu

Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom verifikoval a zistil, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu skutočne podala dovolanie, o ktorom ku dňu rozhodovania o sťažnosti nebolo rozhodnuté.

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého vyčerpanie všetkých opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na použitie ktorých je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných právnych predpisov, neznamená samotné podanie oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom (IV. ÚS 177/05).

Zistená skutočnosť podania dovolania proti napadnutému rozsudku krajského súdu sťažovateľkou vzhľadom na princíp subsidiarity vyplývajúci z čl. 127 ods. 1 ústavy vylučuje právomoc ústavného súdu meritórne konať a rozhodovať o uplatnených námietkach porušenia označených práv, ak je zrejmé, že sťažovateľka podala dovolanie, pričom v čase rozhodovania ústavného súdu nie je dovolacie konanie skončené. Sťažnosť musela byť preto odmietnutá pre jej predčasnosť, pretože o ochrane označených práv, ktorých porušenie namieta, bude vo vzťahu ku krajskému súdu rozhodovať najvyšší súd ako súd dovolací.

Súbežné podanie dovolania a sťažnosti na ústavnom súde navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase

do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje...

Ústavný súd preto zaujal názor (podobne napr. I. ÚS 169/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 358/09), že v prípade podania mimoriadneho opravného prostriedku (dovolania) a súbežne podanej sťažnosti na ústavnom súde je sťažnosť považovaná za prípustnú až po rozhodnutí o dovolaní.

Na tomto názore ústavný súd zotrváva a nemá dôvod sa odchyliť od neho aj napriek námietke sťažovateľky, že po zmene právnej úpravy dovolania v dôsledku prijatia nového procesného kódexu zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok nie je jednoznačné, či je ho možné považovať za účinný prostriedok nápravy.

Ústavný súd sa však v daných okolnostiach musel zaoberať aj úvahou, aké dôsledky bude mať pre sťažovateľku prípadné posúdenie jej dovolania najvyšším súdom ako dovolania neprípustného. Pre tento prípad ústavný súd majú na zreteli účel základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy konštatuje, že v prípade procesného rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní bude sťažovateľke v okolnostiach prípadu (lehota na podanie dovolania začala plynúť počas platnosti a účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, pozn.) lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu považovaná za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu krajského súdu.

A contrario potom platí, že v prípade vecného posúdenia a rozhodnutia najvyšším súdom o dovolaní bude mať sťažovateľka k dispozícii už iba podanie sťažnosti ústavnému súdu týkajúcej sa tohto rozhodnutia za obvyklých podmienok.

Vzhľadom na tieto skutočnosti sa ústavný súd podanou sťažnosťou meritórne nezaoberal, ale podľa zásady ratio temporis ju odmietol ako neprípustnú pre predčasnosť podľa § 53 ods. 1 v spojení s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

O ďalších návrhoch sťažovateľky formulovaných v sťažnostnom petite (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu, náhrada trov konania) z dôvodu odmietnutia sťažnosti nebolo potrebné rozhodnúť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. septembra 2016